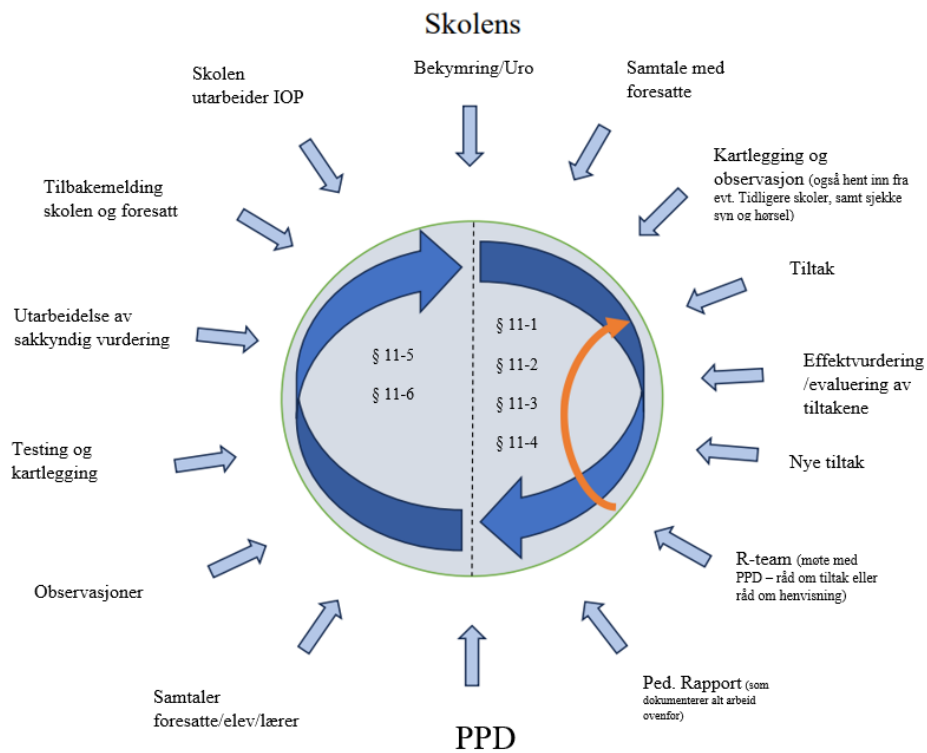

Hvem kan jeg spørre når jeg er bekymret rundt den faglige eller sosiale utviklingen til en elev?

«Hvis plan A ikke virker, så har alfabetet 28 bokstaver til...»

Handlingshjulet

Hensikten med handlingshjulet er at arbeidet skal i størst mulig grad finne løsninger innenfor tilpasset opplæring og ordinære rammer.

Handlingshjulet er en enkel oversikt over de ulike fasene som skolen må ivareta gjennom vurderingsprosessen, frem mot en eventuell henvisning til PPD.

BEKYMRINGSFASEN

1. Skolens bekymring

I denne fasen får eleven ordinær opplæring og ikke spesialundervisning.

I flg Opplæringsloven § 11-2 Tilfredsstillende utbytte av opplæringa

Kommunen skal sørge for at lærarane følgjer med på utviklinga til elevane og melder frå til rektor dersom det er tvil om at ein elev har tilfredsstillande utbytte av opplæringa. Om det må til, skal skolen setje i verk eigna tiltak Jf. §§11-1 og 11-3.

På Myre skole melder lærere til assisterende rektor og på Alsvåg skole melder lærere til rektor.

Fasen kjennetegnes ved at faglærer eller kontaktlærer ved skolen, foreldre eller eleven stiller spørsmål ved om eleven får tilfredsstillende utbytte av den ordinære opplæringen. Årsaken til bekymringen kan være at eleven strever faglig og/eller sosialt. Lærer drøfter først problemstillingen på trinnet og ser på mulige tiltak og iverksetter disse. Hvis disse tiltak ikke fører frem, tar lærer kontakt med assisterende rektor på Myre skole og rektor i Alsvåg, når de ønsker å starte handlingshjulet.

Elevens utfordringer drøftes i R-team etter godkjenning fra foresatte. I denne perioden er det viktig å prøve ut mulige løsninger innenfor rammen av tilpasset opplæring.

Etter drøfting gir R-team anbefalinger om veien videre, for eksempel nye undersøkelser, kartlegging og/eller tiltak. R-team følger opp videre i prosessen inntil Handlingshjulet er avslutta.

I noen tilfeller er det åpenbart at det vil ende i en henvisning til PPD. Det er imidlertid like viktig å følge opp med kartlegging og utprøving av tiltak for å gi skolen og PPD et godt grunnlag for å vurdere elevens behov.

2. Samtale med foresatte

Ta kontakt med hjemmet og forklar hva som vekker bekymring. Dokumenter denne samtalen/møtet og viktige opplysninger. Dette kan dokumenteres i det spesialpedagogiske Handlingshjulet som ligger i Sikker Sak, da er alt samlet på et sted, og gjør relevant informasjon mer tilgjengelig.

«DET ER ET GENERELT PRINSIPP I REGELVERKET OM SAMARBEID MED FORESATTE/ELEVEN. SKOLEN BØR INVOLVERE FORESATTE/ELEVEN I ALLE FASER I ARBEIDET».

Allerede i denne første samtalen med foresatte skal syns- og hørselstest etterspørres. Foresatte informeres om at hørselstest gjøres av fastlege. Utvidet synstest gjennomføres av optiker, som også kan henvise til øre-nese-hals-avdeling eller audiograf.

Informert om hva skolen vil gjøre videre og vær tydelig i forhold til foresattes ansvar. Sørg også for å gi foresatte gode og relevante råd i forhold til hvordan de kan for eksempel styrke sitt barns leseopplæring i prosessen. Skolen har veiledningsansvar i forhold til foresatte (se PPD sine anbefalinger).

Bli enige om en dato for neste møte, da er det enklere å følge opp samt holde fremdrift i arbeidet. Skolen skal sørge for at foresatte får mulighet til medvirkning ved å gi nødvendig og relevant informasjon gjennom hele prosessen.

3. Kartlegging og observasjon

Skolen starter kartlegging og observasjon ut fra antatt vanske og tilgjengelig materiell og kompetanse.

Kontaktlærer beskriver skriftlig i det spesialpedagogiske Tiltakshjulet, som dokumenterer tiltak og evaluering.

Følgende kartlegginger kan brukes:

1. Carlsten lesekartlegginger

2. Dysmate

3. Språk 6-16 eller 5/6

4. Alle Teller

5. Dynamisk kartlegging i matematikk fra Statped

6. Nasjonale Kartleggingsprøver 1. – 3. trinn etter oppsatt plan fra UDIR. Resultater i oppfølgingsområdet følges opp, og eventuelle tiltak settes inn direkte mot enkelt elev/liten gruppe/endre undervisningsmetode for hele klassen.

7. Nasjonale prøver 5. 8. og 9. trinn etter oppsatt plan fra UDIR. Resultatene følges opp og det settes inn tiltak.

Kontaktlærer samarbeider med Spesialpedagogisk veileder og R-team for veiledning under kartlegging og observasjon. R-team vurderer om kartleggingskjemaene er tilstrekkelig dokumentasjon, samt videreføring av tiltak og eventuelle nye tiltak.

I samråd med R-team kan kontaktlærer/faglærer avtale hvor lenge tiltaket skal pågå til første evaluering. Tidspunkt for ny evaluering fastsettes.

Fastsettelse av tidspunkt for evaluering er viktig for å sørge for kontinuitet i prosessen og synliggjøre ansvar. Kontaktlærer og faglærer har det pedagogiske ansvaret for gjennomføring og evaluering.

UTPRØVINGSFASEN

Utprøvningsfasen er en viktig fase som er med å klargjøre og dokumentere elevens ståsted, behov og skolens mulighet for tilrettelegging og oppfølging.

4. Tiltak

Hvilke tiltak som velges og hvordan undervisningen tilrettelegges vil variere i forhold til type bekymring.

Det er viktig å huske at de tiltak vi setter i gang på dette tidspunkt, skal være innenfor tilpasset opplæring i form av:

- ✓ Variasjon i metode
- ✓ Alternativ organisering
- ✓ Egne tilpassede oppgaver
- ✓ Støtte i fag ved behov – ekstra støtte når der er flere voksne tilstede.
- ✓ Pedagogisk materiell
- ✓ Bruk av pedagogisk personell/kompetanse
- ✓ Kurs (eks: lese- og skrivekurs)

Skolen skal legge til rette for at foresatte involveres. På møte mellom foresatte og skolen, gjennomgås *det spesialpedagogiske handlingshjulet* i forhold til vansken som beskrevet.

Skole velger ut tiltak i samarbeid med foresatte og avtaler for hvilken periode de skal prøves ut. Det skal fremgå av *det spesialpedagogiske handlingshjulet* hvem som er ansvarlig for hva. Tiltakene som velges skal være konkrete og gi et godt evalueringsgrunnlag.

Videre avtales tidspunkt for evaluering. Evalueringene som gjøres dokumenteres ved å føres inn i *det spesialpedagogiske handlingshjulet*.

5. Effektevaluering

I evalueringen skal effekten av tiltakene vurderes og dokumenteres.

Evalueringen skal synliggjøre hvilke tiltak som har fungert og hva som ikke har fungert. Det er også viktig å dokumentere tiltak som ikke har blitt fulgt opp av hjem og skole.

6. Nye tiltak

I samme møtet som man evaluerer tiltakene som allerede er satt i gang, kan man bli enig om å videreføre tiltak som fungerer, eventuelt prøve ut nye tiltak. De nye tiltakene skal også tidfestes og det skal komme tydelig frem hvem som har ansvaret.

Prosess:

Denne prosessen vil i de fleste tilfeller gå over flere runder for å prøve ut ulike tiltak og vil variere etter hva slags bekymring/tiltak man vurderer. *Det spesialpedagogiske handlingshjulet* vil dermed fungere som både pedagogisk rapport og fortløpende logg/referat over de tiltak som er prøvd ut.

Det er også viktig å drøfte tilpasningene som blir gjort i R-team. Dette vil være en naturlig arena for å se på om man skal videreføre og sette i gang nye tiltak. R-team er en viktig del av denne prosessen.

Det er viktig å sette av tilstrekkelig tid til å la tiltak virke. Tidsperspektivet må vurderes ut fra hvilken vanske som skal følges opp. Sørge for god kontinuitet i arbeidet og at små justeringer gjøres og dokumenteres underveis. Evaluering av tiltak må alltid skje i samarbeid med elev og foresatte.

Kort oppsummert:

- ✓ Velge område i *det spesialpedagogiske handlingshjulet*
- ✓ Velge egnet tiltak for utprøving
- ✓ Ansvarlig for gjennomføring
- ✓ Varighet for utprøving av tiltak
- ✓ Tidspunkt for evaluering
- ✓ Ansvarlig for innkalling

Myre, februar 2025

Utarbeidet av

Alsvåg skole og Myre skole